

FAO/IPGRI MULTI-CROP PASSPORT DESCRIPTORS
FAO/IPGRI Pasportní deskriptory
Prosinec 2001
Koncept českého překladu 2002

Seznam plodinových pasportních deskriptorů (MCPD) byl vyvinut ve spolupráci IPGRI a FAO za účelem vytvoření mezinárodních standardů pro výměnu pasportní informace o genofondu rostlin. Tyto deskriptory jsou kompatibilní s plodinovými klasifikátory IPGRI (IPGRI crop descriptor lists) a s deskriptory používanými v systému FAO WIEWS (FAO World Information and Early Warning System on plant genetic resources).

Pro každý plodinový pasportní deskriptor je uvedeno krátké vysvětlení obsahu, kódovací schéma a navržený název (pole v závorkách) usnadňující výměnu tohoto typu dat v elektronické formě. Očekává se, že síť nebo skupiny uživatelů budou iniciovat další rozšíření tohoto seznamu deskriptorů podle dalších specifických požadavků. Protože tyto dodatky umožňují snadnou konversi do navrženého MCPD formátu dat, základní pasportní data budou moci být vyměňována bez problémů v celosvětovém měřítku.

Základní poznámky:

- Pokud pole dovoluje vkládat vícečetné hodnoty, pak tyto hodnoty musí být odděleny středníkem (;) bez následné mezery, (např. Accession name:Rheinische Vorgebirgstrauben;Emma;Avlon).
- Pole, u něhož není k dispozici příslušná hodnota, zůstává nevyplněné (např. Elevation). Pokud jsou data vyměňována ve formátu ASCII, pole s chybějící numerickou hodnotou musí být ponecháno volné (nevyplněné). Při výměně dat v databázovém formátu jsou prázdné numerické hodnoty nahrazovány genericky nulovými hodnotami (NULL).
- Datum Je zaznamenáváno ve formátu YYYYMMDD. V případě, že není znám měsíc a/nebo den, jsou chybějící hodnoty nahrazovány pomlčkou. Počáteční nuly jsou povinné (např. 197506--, nebo 1975----)
- Zeměpisné souřadnice (šířka a délka) jsou zaznamenány v alfanumerickém formátu. V případě, že nejsou známy minuty nebo sekundy, jsou chybějící hodnoty nahrazeny pomlčkou. Počáteční nuly jsou povinné.
- Názvy států: použity jsou tří-písmenové ISO kódy. Seznam států ISO 3166-1: lze najít na adrese: <http://www.un.org/Depts/unsd/methods/m49alpha.htm>. Numerické kódy států a oblastí doplněných nebo změněných nejsou sice dostupné on-line, ale mohou být získány od IPGRI [t.metz@cgiar.org].
- Pro ústavy musí být používány kódy FAO. Tyto kódy jsou dostupné na adrese <http://apps3.fao.org/wiews/> pro registrované uživatele WIEWS. Z hlavního menu zvolit: "PGR" a "Download". V případě, že ústav není evidován, je vyžadován nový kód, který může být vygenerován on-line národním administrátorem, nebo administrátorem FAO WIEWS [Stefano.Diulgheroff@fao.org].
- Preferovaný jazyk pro volný text je angličtina (např. Location of collecting site a Remarks).

MULTI-CROP PASSPORT DESCRIPTORS	
1. Institute code (Kód instituce) Kód instituce, v níž je vzorek uchováván. Kódy sestávají z tří-písmenového ISO 3166 kódu země, kde je instituce umístěna a čísla. Současně platná sada kódů institucí je dostupná na webové stránce FAO (http://apps3.fao.org/wIEWS/).	(INSTCODE)
2. Accession number (Evidenční číslo genetického zdroje) Toto číslo slouží jako jednoznačný identifikátor vzorku v rámci kolekce v genové bance a je přidělen vzorku při zavedení do kolekce.	(ACCENUMB)
3. Collecting number (Číslo sběru) Originální číslo přiřazené sběratelem/sběrateli vzorku, obvykle se skládají ze jména nebo iniciál sběratele a čísla. Toto označení je nezbytné pro identifikaci duplikací, které jsou uchovávány v jiných sbírkách.	(COLLNUMB)
4. Collecting institute code (Kód instituce sběratele) Kód instituce sbírající vzorek. V případě, že instituce držitele kolekce je zároveň i sběratelem, kód instituce sběratele (COLLCODE) je shodný jako instituce držitele kolekce (INSTCODE). Kódování deskriptoru používá stejný standard jako INSTCODE.	(COLLCODE)
5. Genus (Rod) Rodové jméno pro taxon. První písmeno je vždy velké.	(GENUS)
6. Species (Druh) Druhovú část latinského názvu malými písmeny. Povolena je zkratka "sp."	(SPECIES)
7. Species authority (Autor druhového označení) Autor druhového jména	(SPAUTHOR)
8. Subtaxa (Poddruhová kategorie taxonu) Obsahuje všechny další doplňkové taxonomické identifikátory. Povoleny jsou následující zkratky: "subsp." (pro subspecies); "convar." (pro konvaretu); "var." (pro varietu); "f." (pro formu).	(SUBTAXA)
9. Subtaxa authority (Autor poddruhového označení taxonu) Autor poddruhového jména na nejnižší taxonomické úrovni.	(SUBTAUTHOR)
10. Common cropname (Běžný název plodiny) Název plodiny v obecném jazyce, preferována je angličtina (např. 'malting barley', 'cauliflower', nebo 'white cabbage')	(CROPNAME)
11. Accession name (Název genetického zdroje) Buď registrovaný název nebo jiné formální označení genetického zdroje. První písmeno velké. Vícečetná označení jsou oddělena středníkem bez mezery. např : Rheinische Vorgebirgstrauben;Emma;Avlon	(ACCENAME)
12. Acquisition date [YYYYMMDD] (Datum zařazení do kolekce) Datum, kdy byl genetický zdroj zařazen do kolekce, přičemž YYYY je rok, MM měsíc a DD je den. Chybějící údaje (MM a DD) je nutno vyznačit pomlčkami. Počáteční nuly jsou povinné.	(ACQDATE)

13. Country of origin (Stát původu) Kód státu, v němž byl vzorek originálně sbírán. Použití rozšířeného tří-písmenového ISO 3166-1 kódu.	(ORIGCTY)
14. Location of collecting site (Místo sběru) Informace o umístění v rámci státu, která popisuje, kde byl vzorek sbírán. Může to představovat vzdálenost v kilometrech a směr od nejbližšího města, vesnice nebo mapového srovnávacího bodu (např. 7 km south of Curitiba in the state of Parana).	(COLLSITE)
15. Latitude of collecting site¹ (Zeměpisná šířka místa sběru) Stupně (2 číslice), minuty (2 číslice), a sekundy (2 číslice) jsou následovány N (North, sever) nebo S (South, jih) (např. 103020S). Každá chybějící číslice (minuta nebo sekunda) musí být nahrazena pomlčkou (-). Počáteční nuly jsou povinné. (např. 10----S; 011530N; 4531--S).	(LATITUDE)
16. Longitude of collecting site¹ (Zeměpisná délka místa sběru) Stupně (3 číslice), minuty (2 číslice), a sekundy (2 číslice) jsou následovány E (East, východ) nebo W (West, západ) (např. 0762510W). Každá chybějící číslice (minuta nebo sekunda) musí být nahrazena pomlčkou (-). Počáteční nuly jsou povinné. (např. 076----W).	(LONGITUDE)
17. Elevation of collecting site [m asl] (Nadmořská výška sběru) Nadmořská výška místa sběru vyjádřená v metrech nad mořem. Záporné hodnoty jsou povoleny.	(ELEVATION)
18. Collecting date of sample [YYYYMMDD] (Datum sběru vzorku) Datum sběru vzorku kde YYYY je rok, MM je měsíc a DD je den. Chybějící údaje (MM nebo DD) musí být nahrazeny pomlčkami. Počáteční nuly jsou povinné	(COLLDATE)
19. Breeding institute code (Kód instituce šlechtitele) Kód instituce, která materiál vyšlechtila. V případě, že instituce držitele kolekce materiál i vyšlechtila, pak kód instituce šlechtitele (BREDCODE) bude shodný s kódem instituce držitele kolekce (INSTCODE). Kódování deskriptoru používá stejný standard jako INSTCODE.	(BREDCODE)
20. Biological status of accession (Biologický status genetického zdroje) Navrhované kódovací schema lze používat ve třech úrovních podrobnosti: lze použít jen všeobecné kódy (vyznačeny tučně), tedy 100, 200, 300, 400 nebo lze použít podrobnějších kódů např. 110, 120 atd.	(SAMPSTAT)

¹ Pro konverzi zeměpisné délky a šířky ve stupních (d°), minutách (m') a sekundách (s'') a označení polokoule (N, sever nebo S, jih a E, východ nebo W, západ) na desetinná čísla je nutno použít následující vzorec:

$$d^{\circ} m' s'' = h * (d + m / 60 + s / 3600)$$

kde h = 1 pro severní a východní polokouli a -1 pro jižní a západní polokouli. tj. 30°30'0"S = -30.5 a 30°15'55" N = 30.265.

100) Planý

- 110) přírodní (původní)
- 120) polo-přírodní/planý

200) Plevelný**300) Tradiční / místní kultivar (landrace)****400) Šlechtitelský / výzkumný materiál**

- 410) Šlechtitelská linie
 - 411) Syntetická populace
 - 412) Hybrid
 - 413) Šlechtitelský zdroj/základní populace
 - 414) Inbrední linie (rodič hybridního kultivaru)
 - 415) Segregující populace

- 420) Mutantní/genetická zásoba

500) Pokročilý / zlepšený kultivar**999) Ostatní (specifikovat v poli REMARKS)****21. Ancestral data****(ANCEST)****(Rodokmen, informace o předcích)**

Rodokmen nebo jiná popisná informace o předcích (např. rodičovský kultivar v případě mutace nebo selekce). Příklad rodokmenu 'Hanna/7*Atlas//Turk/8*Atlas' nebo příklad popisu 'mutation found in Hanna' (mutace nalezená v cv. Hanna), 'selection from Irene' (výběr z cv. Irene) nebo 'cross involving amongst others Hanna and Irene' (křížení zahrnující mezi jinými též cv. Hanna a Irene).

22. Collecting/acquisition source**(COLLSRC)****(Způsob sběru/ získání)**

Navržené kódovací schéma lze použít ve dvou úrovních podrobnosti: buď použít všeobecné kódy (vytištěny tučně) např. 10, 20, 30 nebo použít podrobnější kódy např. 11, 12, atd.

10) Plané prostředí

- 11) Les/stromový porost
- 12) Křovinatý porost
- 13) Travní porost
- 14) Poušť/tundra
- 15) Vodní prostředí

20) Farma nebo kultivované prostředí

- 21) Pole
- 22) Sad
- 23) Zahrádka (městská, příměstská, venkovská)
- 24) Lado, neobdělaná plocha
- 25) Pastvina
- 26) Farma
- 27) Mlat
- 28) Park

30) Trh nebo obchod

40) Instituce, pokusná stanice, výzkumná organizace, genová banka	
50) Semenářská společnost	
60) Plevelné, antropogenní (narušené) nebo ruderalní prostředí 61) okraj (podél) cesty 62) okraj pole	
99) Jiný (specifikovat v poli REMARKS)	
23. Donor institute code (Instituce dárce)	(DONORCODE)
Kód instituce dárce. Kódování deskriptoru používá stejný standard jako INSTCODE.	
24. Donor accession number (Číslo dárce)	(DONORNUMB)
Číslo, které genetickému zdroji přiřadil dárce. Kódování deskriptoru používá stejný standard jako ACCENUMB.	
25. Other identification (numbers) associated with the accession (Ostatní identifikátory (čísla) spojené(á) s genetickým zdrojem)	(OTHERNUMB)
Jakákoli jiná identifikace (čísla), která existuje pro tento genetický zdroj v jiných kolekcích. Používá se následující systém: INSTCODE:ACCENUMB;INSTCODE:ACCENUMB;... INSTCODE a ACCENUMB se řídí standardem popsaným výše a jsou odděleny dvojtečkou. Páry INSTCODE a ACCENUMB jsou odděleny navzájem středníkem bez mezery. Nemá-li znám ústav, pak je uvedena před číslem samotná dvojtečka.	
26. Location of safety duplicates (Umístění bezpečnostní duplikace)	(DUPLSITE)
Kód instituce, v níž je uchovávána bezpečnostní duplikace. Kódování deskriptoru používá stejný standard jako INSTCODE.	
27. Type of germplasm storage (Typ konzervace genofondu)	(STORAGE)
Pokud je genetický zdroj uchováván za různých podmínek, je povolena vícenásobná volba a oddělovačem je středník (např. 20;30). (viz FAO/IPGRI Genebank Standards 1994 pro detaily o typu skladování)	
10) Semenná kolekce	
11) krátkodobá	
12) střednědobá	
13) dlouhodobá	
20) Polní kolekce	
30) <i>In vitro</i> kolekce (pomalý růst)	
40) Kryo kolekce	
99) Ostatní (specifikovat v poli REMARKS)	
28. Remarks (Poznámky)	(REMARKS)
Pole Remarks se používá k doplnění poznámek nebo k vypracování deskriptorů s hodnotou 99 nebo 999 (=Ostatní). Poznámce předchází vždy název pole, k němuž se poznámka vztahuje, a dvojtečka (např. COLLSRC:roadside). Oddělené poznámky vztahující se k různým polím se oddělují středníkem bez mezer.	